

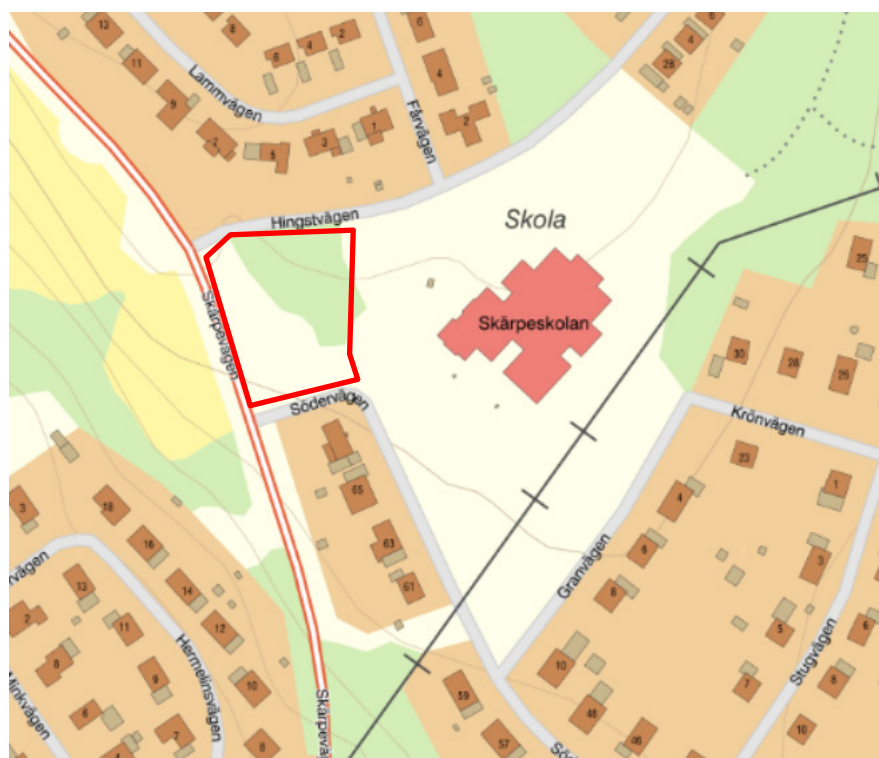
Antagen: Kommunfullmäktige
28 mars 2022, § 58
Laga kraft: 22 april 2022

Antagandehandling
10 december 2021

Planbeskrivning

tillhörande

Detaljplan för del av Kroksta 23:1

Örnsköldsviks kommun,
Västernorrlands län

Upprättad 10 december 2021

2284K-P2022/3

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)

Antagandehandling

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Inledning	4
1.1 Syfte och huvuddrag	4
1.2 Planhandlingar	4
1.3 Planförfarande och tidplan	4
1.4 Förenligt med 3-5 kap miljöbalken.....	5
1.5 Läge.....	5
1.6 Areal.....	6
1.7 Markägförhållanden	6
1.8 Tidigare ställningstaganden	6
2 Befintliga förhållanden	11
2.1 Befintlig bebyggelse	11
2.2 Kulturmiljö och fornlämningar	11
2.3 Topografi och grönstruktur	11
2.4 Geotekniska förhållanden	12
2.5 Miljö och hälsa.....	12
2.6 Risk och säkerhet	15
2.7 Gator och trafik	16
2.8 Teknisk försörjning.....	17
3 Planförslag	18
3.1 Markens användning.....	18
3.4 Miljö och hälsa.....	19
3.5 Gator och trafik	20
3.6 Teknisk försörjning.....	21
3.7 Sociala frågor	24
3.8 Underlag till planarbetet	25
4 Genomförande.....	26
4.1 Organisatoriska genomförandefrågor	26
4.2 Fastighetsrättsliga genomförandefrågor.....	27

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)

Antagandehandling

5 Konsekvenser av planens genomförande.....	29
5.1 Miljökonsekvenser	29
5.2 Ekonomiska konsekvenser	29
5.3 Sociala konsekvenser	30
6 Medverkande.....	30

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling**

1 Inledning

1.1 Syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra att ytterligare ytor för parkering samt en busshållplats kan tillskapas för att uppnå en säkrare trafik- och parkeringssituation vid Skärpeskolan.

Vid Skärpeskolan finns verksamhet för grundskolan F-3, fritidshem, grundsärskola och förskola. Verksamheterna medför mycket hämta-lämnatrafik och för grundsärskolans del skolskjuts med handikappfordon. Alla trafikslag blandas på skolans huvudparkering och behovet av parkering är större än vad fastigheten för närvarande klarar av. Detta leder till att parkering även sker på närliggande gator, med klagomål från grannar som följd. Då en omstrukturering av skolenheterna i Gullänget inför läsåret 2022/2023 planeras bedömer bildningsförvaltningen att trafikproblemen kommer bli ännu större.

Bildningsförvaltningen efterfrågar en förändring av trafikflödena genom att trafikslagen skiljs åt och att en ny parkeringsyta (för cirka 25 bilar) anläggs i anslutning till skolan. Hänsyn måste även tas till den busshållplats som planeras i aktuellt område (så att de olika funktionerna fungerar ihop).

Intilliggande mark kring skolans fastighet ägs idag av kommunen och är planlagd som park.

1.2 Planhandlingar

Detaljplanen består av denna planbeskrivning, plankarta med bestämmelser, grundkarta och fastighetsförteckning.

1.3 Planförfarande och tidplan

Eftersom trafiksituationen vid skolan kan bedömas vara av betydande intresse för allmänheten upprättas detaljplanen med ett utökat förfarande enligt 5 kap. plan- och bygglagen (2010:900).

Detaljplanen förväntas kunna antas av samhällsbyggnadsnämnden/kommunfullmäktige under hösten 2021.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling**1.4 Förenligt med 3-5 kap miljöbalken**

Planens genomförande bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan enligt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen. Detaljplanen bedöms förenlig med bestämmelser för hushållning av mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. miljöbalken. Detta då skolverksamheten är i behov av ytterligare mark för att säkerställa viktiga funktioner samt för att förbättra trafiksäkerheten. Området är inte utpekad som riksintresse eller berör särskilt känslig mark. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte heller överskrida någon av miljökvalitetsnormerna i 5 kap. miljöbalken.

1.5 Läge

Planområdet är beläget i Kroksta cirka 5 km nordväst om Örnsköldsviks centrum.

Översiktskarta, röd ring markerar planområdets lokalisering i Örnsköldsvik.
(Källa: Bygg- och exploateringskarta, Geodatasamverkan 2020-09-07).

Postadress

Samhällsbyggnadsförvaltningen
SE-891 88 Örnsköldsvik
Org.nr 212000-2445
www.ornskoldsvik.se

Besöksadress

Järnvägsgatan 6
Förvaltningens e-postadress
samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se

Telefon

0660-880 00 vx

Bankgiro

188-4774

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

1.6 Areal

Planområdet har en area på cirka 4000 m².

1.7 Markägförhållanden

Planområdet omfattar del av fastigheten Kroksta 23:1 som ägs av Örnsköldsviks kommun.

1.8 Tidigare ställningstaganden

Översiktsplaner

En ny kommunomfattande översiktsplan för Örnsköldsviks kommun är under framtagande. Tills vidare gäller översiktsplanen från 2012 (*Översiktsplan för Örnsköldsviks kommun, antagen 17 december 2012*). Planområdet omnämns inte särskilt i översiktsplanen. Området runt Skärpeskolan och villabebyggelsen pekas ut för friluftsliv (Skärpehöjden) och närnaturområde kring skola.

Fördjupad översiktsplan

Kommunfullmäktige antog i april 2020 en *Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Örnsköldsviks centralort*. Efter antagandet har översiktsplanen blivit överklagad och har ännu inte fått laga kraft.

Den fördjupade översiktsplanen är ett vägledande dokument som anger långsiktiga och övergripande utvecklingsstrategier för Örnsköldsviks centralort. Enligt fördjupningen pekas planområdet och dess närhet fortsatt ut för tätortsbebyggelse. Närliggande, större, grönområden i och runt Skärpe utgör friluftsområde och ska fortsatt bevaras.

Detaljplanen bedöms förenlig med kommunens planeringsinriktning för centralorten.

Gällande detaljplaner

Inom planområdet gäller *Detaljplan för Hingstvägen m.m.*, fastställd 13 juni 1974. I detaljplanen regleras marken inom berört område till allmän plats – park eller plantering.

Skärpeskolan (fastigheten Kroksta 1:364) regleras i *Detaljplan Skärpeskolan*, antagen 22 november 1976. I detaljplanen är marken i anslutning till berört område avsatt för allmänt ändamål [A].

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

Förändringar inom denna del avseende parkering och körytor behöver inte föregås av ny detaljplan.

TV: Utdrag ur detaljplan för Hingstvägen m.m. Planområdet markeras ungefärligt med rött. TH: Utdrag ur detaljplan för Skärpeskolan. Planområdet markeras ungefärligt med rött.

Berörda delar av gällande detaljplaner upphävs när denna detaljplan får laga kraft.

Kommunala policyer och strategier

Grönplan för Örnsköldsviks centralort

Grönplanen antogs av kommunfullmäktige i december 2011.

Aktuellt planområde ligger inte inom något, i Grönplanen, utpekad grönområde eller grön länk.

Dagvattenpolicy och -strategi

Detaljplanen berörs av kommunens dagvattenpolicy och -strategi. Policyn antogs av kommunfullmäktige 2018, § 142. Strategin antogs av samhällsbyggnadsnämnden 2018, § 85.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)

Antagandehandling

Dagvattenpolicyn och -strategin syftar till att möjliggöra att dagvattenhanteringen i Örnsköldsviks kommun sker på ett långsiktigt hållbart sätt. Detta uppnås genom att:

- dagvattenfrågan beaktas vid fysisk planering.
- samverkan om dagvattenfrågor sker kontinuerligt och att ansvarsförhållandena för dagvatten för kommunens olika förvaltningar och bolag är tydlig.
- dagvattnet i största möjliga mån fördröjs och renas lokalt.
- dagvattnet i största möjliga mån hanteras i öppna system.
- använda dagvatten till att skapa estetiska mervärden och mervärden för naturen.
- sekundära avrinningsvägar skapas för säker bortledning vid extremnederbörd.
- nuvarande dagvattenhantering anpassas till framtida behov genom ett långsiktigt planlagt omställningsarbete.
- det finns planer för drift och underhåll av dagvattensystem.
- dagvattensystem utformas med hänsyn till platsens förutsättningar, dagvattnets föroreningsgrad och recipientens känslighet.
- källor till förorening i dagvatten minimeras så att behovet av skyddsåtgärder och rening minskar på lång sikt.
- dagvattensystem utformas så att en så stor del som möjligt av föroreningarna avskiljs och bryts ned under vattnets väg till recipienten.
- rent dagvatten och dagvatten som kan innehålla föroreningar i möjligaste mån inte blandas.

Dagvattenfrågor för aktuell detaljplan hanteras under rubriken 3.6 *Teknisk försörjning*.

Parkeringspolicy och -strategi

Parkeringspolicyn antogs av kommunfullmäktige 23 februari 2015, § 20. Strategin antogs av kommunstyrelsen 3 februari 2015, § 25. Policyn och strategin redogör för hur parkering för cyklar och bilar ska lösas i Örnsköldsvik. I strategin återfinns parkeringstal, dvs. antalet parkeringsplatser som ska anordnas till en viss verksamhet.

Befintliga parkeringsytor består av cirka 35 platser framför skolan mot Hingstvägen och ett fåtal platser längs Södervägen. Enligt den behovsutredning som tagits fram av bildningsförvaltningen medför

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)

Antagandehandling

omstruktureringen av skolenheterna ett utökat parkeringsbehov om cirka 20-25 platser.

Policy för folkhälsa och social hållbarhet

Policyn antogs av kommunfullmäktige 2018 § 247 och anger den politiska viljeinriktningen och värdegrunden för folkhälsa och social hållbarhet i Örnsköldsviks kommun.

Detaljplanen möjliggör en förbättrad trafikmiljö kring skolan vilket framförallt bedöms positivt för barn och unga men också för personal samt för boende i närområdet.

Policy för ekologisk hållbarhet

Policyn antogs av kommunfullmäktige 2018-12-17 § 248 och fungerar i samklang med policy för folkhälsa och social hållbarhet som vägledning och ramverk för kommunens strategiska styrning och ökad integrering av hållbarhetsdimensionerna i kommunens verksamheter.

Kommunen ska verka för ekologisk hållbarhet, värna ekosystemen och motverka negativ miljöpåverkan för människors bästa.

Detaljplanen innebär att grönyta tas i anspråk för parkering och buss-hållplats. Avsikten är att de ytor som inte krävs för att uppfylla syftet fortsatt kan hållas öppna och gröna. Inom de öppna ytorna kan dagvatten omhändertas lokalt och träd kan med fördel bevaras.

Undersökning om betydande miljöpåverkan och miljökonsekvensbeskrivning

En undersökning om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966) har gjorts av samhällsbyggnadsförvaltningen, bygg- och miljöavdelningen. Planen innebär inte betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11-12 § miljöbalken har inte upprättats.

Länsstyrelsen har 14 oktober 2020 tagit del av undersökningen och delar kommunens bedömning att planen inte innebär någon betydande miljöpåverkan.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)

Antagandehandling

Kommunala beslut i övrigt

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 19 mars 2020, § 52, att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att pröva planläggning för del av Kroksta 23:1.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling**

2 Befintliga förhållanden

2.1 Befintlig bebyggelse

Planområdet utgörs av ett skogsparti samt gräsbevuxna ytor. Skärpevägen avgränsar planområdet i väster, Hingstvägen i norr och Södervägen i söder. Skärpeskolans skolgård angränsar planområdet i öster. I norr och söder finns bostadsbebyggelse i form av friliggande enbostadshus.

2.2 Kulturmiljö och fornlämningar

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Detaljplanen berör ingen kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet. Om en fornlämning påträffas under byggnation ska arbetet omedelbart avbrytas och fyndet anmälas till länsstyrelsen, i enlighet med 2 kap. 10 § kulturmiljölagen (1988:950).

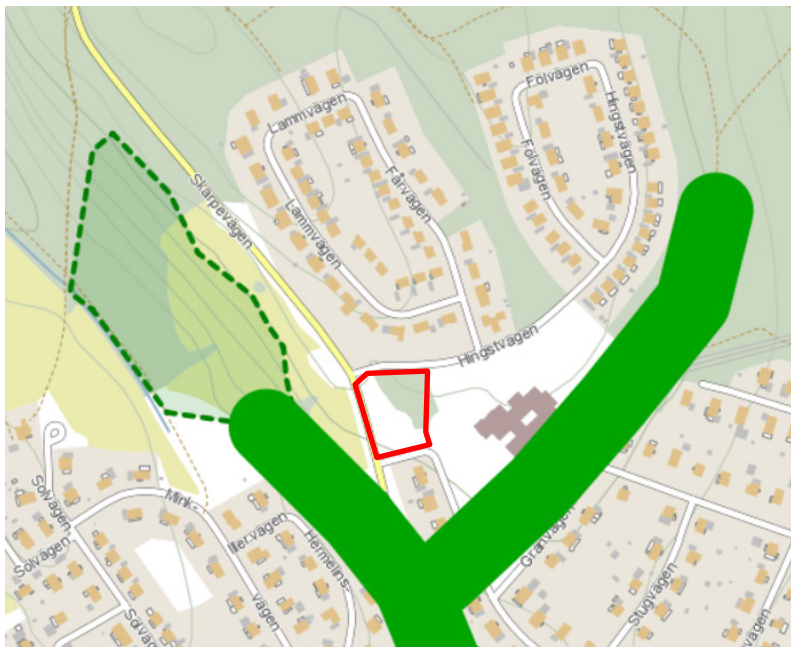
2.3 Topografi och grönsstruktur

Planområdet sluttar nedåt från nordost (Hingstvägen) mot sydväst (Skärpevägen/Södervägen). Nivåskillnaden inom området är cirka 7 meter (+79 m ö h till +72 m ö h). Skogspartiet består av lövskog och sly.

Parker och naturmiljö

I planområdets omgivning finns stora grönområden som binds samman med gröna länkar. De gröna länkarna skapar rörelsevägar för växter och djur och är viktiga för den biologiska mångfalden. Grönområdena är även utpekade som viktiga resurser för närnaturområde för skolverksamhet och för friluftslivet. Den grönyta som tas i anspråk för detaljplanen utgör inget särskilt utpekat grönområde varken för skola eller friluftsliv och är inte heller del av en någon sammanhängande grön länk varför inverkan på områdets naturmiljö bedöms vara låg.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

Utdrag ur kommunens grönsplan, planområdet markeras ungefärligt med rött. (Källa: Örnsköldsviks kommun).

2.4 Geotekniska förhållanden

Någon särskild geoteknisk utredning har inte utförts inom planområdet som underlag för detaljplanen. Enligt kartmaterial från SGU (*jordartskartan 1:25000-1:1000000*) består marken inom planområdet översiktligt av morän med ett uppskattat jorddjup om 10–30 meter. Marken bedöms översiktligt vara byggbar för planerat ändamål då det i planområdets närhet, sedan länge, finns både större infrastruktur och bebyggelse.

2.5 Miljö och hälsa

Planeringen får inte leda till störningar som kan innebära olägenheter för människors hälsa (vilket definieras i 9 kap. miljöbalken). Med olägenhet för människors hälsa avses en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan ha en menlig inverkan på hälsan och som inte är ringa eller helt tillfällig. Även de störningar som i första hand påverkar välbefinnandet kan vara olägenheter för människors hälsa, till exempel buller. Bedömningen av om en störning inverkar menligt på hälsan beror på hur människor i allmänhet uppfattar situationen. För att störningen ska omfattas av bestämmelsen krävs att den

Postadress

Samhällsbyggnadsförvaltningen
SE-891 88 Örnsköldsvik
Org.nr 212000-2445
www.ornskoldsvik.se

Besöksadress

Järnvägsgatan 6
Förvaltningens e-postadress
samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se

Telefon

0660-880 00 vx

Bankgiro

188-4774

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling**

har en viss varaktighet, antingen genom att den pågår under en sammanhängande tid eller att den återkommer, regelbundet eller oregelbundet.

Trafikbuller

Enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller ska omgivningsbuller kartläggas och åtgärdsprogram upprättas för vägar och järnvägar inom kommuner med fler än 100.000 invånare eller från vägar med en trafiktäthet på mer än tre miljoner fordon per år. Därtill ska strategiska bullerkartor tas fram som visar bullersituationen under det närmast föregående kalenderåret. Även de kommuner som inte berörs av bullerförordningen bör i översiktsplanen redovisa var infrastrukturen innebär problem med buller. På detta sätt ges tidiga signaler kring var det krävs varsamhet eller särskilda åtgärder i detaljplaneringen. Med förordningen infördes även en miljö kvalitetsnorm för buller. Målet är att sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa.

Eftersom Örnsköldsvik har färre än 100 000 innevånare och trafikmängden på vägarna i planområdets närhet inte uppgår till 3 miljoner fordon per år finns det inte något formellt krav på bullerkartering. Det finns därför inte heller några beslutade miljö kvalitetsnormer.

Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning och riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik som ska fungera som stöd vid tillsyn av barns utomhusmiljöer. Dessa riktvärden bör klaras så att ljudmiljön inte blir sämre än vad riktvärdena ger uttryck för. Målet är att uppnå en god ljudmiljö och att ytorna på skolgården kan användas utifrån tänkt användningsområde.

Luft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Eventuell tillkommande trafik bedöms bli obetydande i sammanhanget. Luftkvaliteten bedöms därmed inte förändras ett sätt att MKN riskerar att överskridas på grund av detaljplanens genomförande.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)

Antagandehandling

Vatten

Vattenmyndigheterna (5 stycken) har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Örnsköldsviks kommun (Västernorrlands län) ingår i Bottenhavets vattendistrikt. Länsstyrelsen i Västernorrland län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattendistriktet beslutade i december 2016 om (nya) MKN, åtgärdsprogram och förvaltningsplan för åren 2016-2021. Beslutande MKN innebär kortfattat att alla ytvattenförekomster ska uppnå eller behålla hög eller god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus samt att alla grundvattenförekomster ska uppnå eller behålla god kvantitativ status och god kemisk grundvattenstatus (om inte undantag har meddelats). Yt- och grundvattenstatusen får generellt inte försämrats.

De främsta problemen som påverkar vattenkvaliteten inom distriktet beror på fysiska förändringar av habitat, konnektivitetsförändringar (vandringshinder), morfologiska förändringar, flödesförändringar (beroende av många reglerade vatten) och utsläpp av olika föroreningar.

Nuvarande status och MKN för berörda vattenförekomster (www.viss.lansstyrelsen.se, 2020-09-03):

Vatten-förekomst	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Ytvatten-förekomst: Lomsjön	SE70284 1-164344	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver/kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter.	Övergödning p.g.a. belastning av näringsämnen, Miljögifter, Morfologiska förändringar och kontinuitet

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling**

Ekologisk status påverkas av dagvatten samt av hur stor del av vattendragets närhet som är exploaterat eller på andra sätt påverkat av människor. Aktuellt planförslag innebär att grönyta tas i anspråk för parkeering vilket medför att andelen hårdgjord yta ökar. Förändringen bedöms dock inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk status kan uppnås/upprätthållas.

Inget vatten som påverkar kustvatten eller vattenförekomst som är utpekad som fisk- eller musselvatten enligt Naturvårdsverkets förteckning (NFS 2002:6) berörs av aktuell utveckling.

Konsekvenser av detaljplanens genomförande och hantering av miljö kvalitetsnormer för vatten beskrivs närmare i avsnitt 5.1 *Miljökonsekvenser*.

Markradon

Förekomsten av markradon har inte undersökts inom planområdet i samband med framtagande av detaljplanen. Då detaljplanen inte syftar till att möjliggöra någon stadigvarande vistelse bedöms markradon inte utgöra en risk.

Förorenade områden

Ingen misstanke finns i dagsläget om att markföroreningar förekommer inom planområdet. Om föroreningar påträffas i samband med detaljplanens genomförande, ska tillsynsmyndigheten enligt 10 kap. 11 § miljöbalken genast underrättas.

2.6 Risk och säkerhet

Nedan beskrivs potentiella risker och säkerhetsaspekter som utifrån detaljplanens syfte ska hanteras för att säkerställa markens lämplighet för den föreslagna markanvändningen.

Ras- och skredrisk

I SGU:s kartunderlag om ras, skred och erosion framgår att delar av planområdet, översiktligt, bedöms som aktsamhetsområde vad gäller förutsättningar för skred i finkorniga jordarter. Den översiktliga bedömningen grundar sig i aspekter som jordartstyp i området och marklutning. Inga erosionsrisker bedöms föreligga och det finns heller inte spår av tidigare skred.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

Detaljerad projektering av parkering och busshållplats kan komma att krävas inför bygglov.

Översvämningsrisk

Planområdet ligger på en höjd (cirka 70 m ö h). Ingen risk för översvämning bedöms föreligga.

Transport av farligt gods

Planområdet ligger inte inom riskhanteringsavstånd från någon utpekad led för transporter av farligt gods.

Brandvattenförsörjning

Brandstation finns längs E4 vid den norra infarten till Örnsköldsvik, cirka 3,5 km sydöst om planområdet. Framkomligheten för räddningstjänsten till och från planområdet bedöms vara god.

Brandpost finns i kurvan längs Södervägen, direkt söder om planområdet och längs Fårvägen strax norr om planområdet och Hingstvägen. Brandvattenförsörjningen bedöms tillfredsställd och ett genomförande av detaljplanen medför därmed inga förändringar kopplat till brandvattenförsörjning.

Räddningstjänstens behov av åtkomst, framkomlighet till brandposter och släckvatten beaktas i samband med bygg- och markprojektering i enlighet med gällande regler.

Skyddsrum

Enligt MSB:s skyddsrumskarta finns det ett skyddsrum för 100 personer i Skärpeskolans huvudbyggnad.

2.7 Gator och trafik

Kollektivtrafik

Busshållplats *Skärpeskolan* finns i bostadsområdet längs Södervägen direkt söder om planområdet. Hållplatsen trafikeras av stadstrafiklinje 411.

Gång- och cykeltrafik

Separerad gång- och cykelväg saknas men trottoar finns längs alla tre gator som avgränsar planområdet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

Biltrafik

Hingstvägen, Skärpevägen och Södervägen omger planområdet i norr respektive väster och söder. Inga trafikmätningar för de berörda gatorna finns.

2.8 Teknisk försörjning

Vatten- och spillvatten

Planområdet ligger inom kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp (VA). Huvudman är Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB, Miva.

Dagvatten

Dagvatten innefattas i VA varför planområdet även ligger inom kommunens verksamhetsområde för dagvatten. Dagvattenledningen längs Skärpevägen, norr om Södervägen, används endast för avvattnings av allmän plats och tillhör därför Trafik- och parkavdelningen. Övriga dagvattenledningar i planområdets närhet tillhör Miva.

Planområdet avvattnas idag genom infiltration i naturmarken samt med hjälp av dagvattennätet.

Ledningar

Övik energi har belysningsledningar i omgivande gator. El och fjärrvärmeledningar är anslutna till skolans fastighet.

Miva och Örnsköldsviks kommun har dagvattenledningar längs Södervägen och Skärpevägen. Huvudledningar för vatten- och spillvatten går diagonalt över fastigheten Kroksta 10:364 (Skärpeskolan) mellan Södervägen och Hingstvägen.

IP Only har fiberledningar på den västra sidan av Skärpevägen.

Avfall

Avfall ska hanteras enligt ”Föreskrifter om avfallshantering i Örnsköldsviks kommun” beslutad av kommunfullmäktige 19 december 2016. Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB, Miva, utför kommunens ansvar för hushållsavfallet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

3 Planförslag

3.1 Markens användning

Detaljplanen reglerar markens användning till [S] skola och allmän plats [GATA] med busshållplats [hpl].

Syftet med att reglera kvartersmark för skola är att möjliggöra en fastighetsreglering till fastigheten Kroksta 10:364 (skolfastigheten). Då behovet som ska säkerställas är möjlighet till ytterligare parkering regleras att parkering får anordnas [n] och att marken inte får bebyggas [prickmark]. I praktiken innebär det att skolfastigheten utökas med motsvarande del som detaljplanen reglerar för kvartersmark och möjliggör anläggning av parkering i den norra delen. Den exakta utformningen av parkeringsytan är inte säkerställd då ingen detaljprojektering genomförts. Det bedöms inte finnas behov av att reglera parkeringsytan ytterligare.

Illustration av möjlig utformning av ytorna inom planområdet. Del av parkeringsytan illustreras även utanför aktuellt planområde. Illustrationen har inte föregåtts av några utförliga projekteringar varför illustrationen endast ska ses som en skiss.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling**

För att säkerställa att de delar av kvartersmarken som inte utformas för parkering kan tillföra värden till skolgården och fortsatt hållas gröna regleras att del av marken ska utformas genomsläpplig [b]. Att bibehålla trädningen som finns inom planområdet idag och skapa en naturlig barriär mot omgivande gatumiljön är också eftersträvarsvärt.

Detaljplanen reglerar en stor yta för allmän plats [GATA] som avser möjliggöra busshållplats [hpl] för skoltrafik. Två fullstora bussar med elever förväntas angöra skolan dagligen varför det är viktigt att säkerställa en trafiksäker lösning för dessa. Ytan är stor och avsikten är att endast den yta som krävs för att säkerställa tillräckliga ytor för bussarna hårdgörs. Den planerade busshållplatsens omgivande ytor kan fortsatt hållas öppna och gröna likt befintliga förhållanden.

För att säkerställa att omgivande gator har tillräckligt vägområde för att säkra driften av anläggningarna reglerar detaljplanen även allmän plats [GATA] i kurvan längs Södervägen så att vägkant inklusive belysningsanläggning och vägslänt kan säkerställas för ändamålet. På samma sätt regleras en mindre yta längs Hingstvägen för att säkerställa detta.

3.4 Miljö och hälsa

Trafikbuller

Då detaljplanen medger område för parkering och en busshållplats finns risk för störning på grund av buller. Naturvårdsverket har tagit fram riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid skolgårdar där målet är att uppnå en god ljudmiljö och att ytorna på skolgården kan användas utifrån tänkt användningsområde. Då Skärpeskolan är en befintlig skola är det Naturvårdsverkets riktvärden för "äldre" skola som används.

Riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid äldre skolgård reglerar att

- den ekvivalenta bullernivån 55 dBA bör underskridas på de delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet.
- vidare bör den maximala nivån 70 dBA underskridas på dessa ytor. Den maximala nivån bör inte överskridas mer än 5 ggr per maxtimme under ett årsmedeldygn, under den tid skolgården nyttjas (exempelvis kl 07- 18).

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling**

Med hänsyn till att planområdet ligger inom tätbebyggt område i direkt anslutning till skola där trafiken redan i dagsläget medför viss bullerstörning bedöms trafikmängden inte öka på ett betydande sätt i och med exploateringen. Den ekvivalenta ljudnivån till följd av att fyra bussar angör planområdet under den tid skolgården främst nyttjas (kl 07-18) bedöms inte heller medföra risk för att riktvärden överskrids. Tiden då bussarna befinner sig inom planområdet är sannolikt komprimerad till ett fåtal tidpunkter per dag varför det under dessa tidpunkter, tillfälligt, kan uppstå högre bullernivåer. Maximala ljudnivåer enligt Naturvårdsverkets riktvärden bedöms dock inte överskridas.

Ett genomförande av detaljplanen bedöms sammanfattningsvis inte medföra behov av åtgärder för att säkerställa bullersituationen på skolgården.

3.5 Gator och trafik

Kollektivtrafik

Detaljplanen tillåter att såväl kollektivtrafik som skolskjuts angör den planerade hållplatsen.

Gång- och cykeltrafik

I detaljplanen regleras att en yta inom kvartersmarken till 50% ska utformas genomsläpplig [b]. Detta säkerställer att en mindre gångväg kan anordnas mellan skolan och busshållplatsen för att förbättra trafiksäkerheten för eleverna. En gångväg kan med fördel anläggas med genomsläppligt material.

Planförslaget medför i övrigt inga förändringar för gång- eller cykeltrafiken.

Biltrafik

Planförslaget medför att trafikslag, samt personal- och hämta-lämna trafik kan skiljas åt vilket skapar förutsättningar för en förbättrad trafiksituation i skolans närmiljö. Den ökning av trafik som ett genomförande av detaljplanen förväntas kunna medföra bedöms inte vara betydande.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

In- och utfarter

Avsikten är att den tillkommande parkeringsytan angörs från Hingstvägen via befintlig in- och utfart till skolan alternativt att en ny infart från Hingstvägen anordnas. Detaljplanen möjliggör detta men att ansluta eller ändra en utfart till en väg som kommunen är väghållare för kräver tillstånd. Ansökan görs till kommunen.

Skolskjutsar

Kommunen bedömer att den omstrukturering av skolenheterna som planeras förväntas medföra fler skolskjutsar då upptagningsområdet för skolan utökas. I detaljplanen regleras en yta för hållplats med vädskydd [**hpl**] inom allmän plats [**GATA**] vilket säkerställer att tillräcklig yta för busshållplats/vändutrymme möjliggörs i skolans närhet.

Exakt utformning av busshållplatsen hanteras vid projektering.

Parkering

Detaljplanen reglerar en yta för parkering som möjliggör för minst 25 parkeringsplatser vilket motsvarar det behov som kommunen har bedömt kommer att behövas. Detta innebär att antalet parkeringsplatser vid Skärpeskolan kan utökas till totalt cirka 60 platser.

Genom att möjliggöra ytterligare yta för parkering till skolan bedöms personalparkering och hämta-lämna parkering kunna skiljas åt på ett bättre sätt. En utökning av parkeringsytorna bedöms också kunna bidra till att den parkering som idag sker längs närliggande villagator, och påverkar närboende, kan undvikas. Sammantaget bedöms trafiksituationen kunna förbättras.

3.6 Teknisk försörjning**Dagvatten**

Ett genomförande av detaljplanen innebär att del av grönyta tas i anspråk för parkering och busshållplats vilket medför att andelen hårdgjord yta i området ökar och flödes- och föroreningsbilden förändras. En dagvattenutredning har därför genomförts (*Dagvattenutredning – Del av Kroksta 23:1 Örnsköldsviks kommun, Afry 2021-04-29*) för att beräkna flöden och föroreningar för dels befintliga förutsättningar, dels för den planerade exploateringen. Utredningen ska ses som ett underlag för detaljplanens genomförande och beskriver en möjlig

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling**

dagvattenlösning. Den specifika tekniska lösningen hanteras senare i projekteringsskede. Med ansvarsfrågan som bakgrund har planområdet delats in i två delområden, ett för kvartersmarken (delområde 1) och ett för allmän plats (delområde 2).

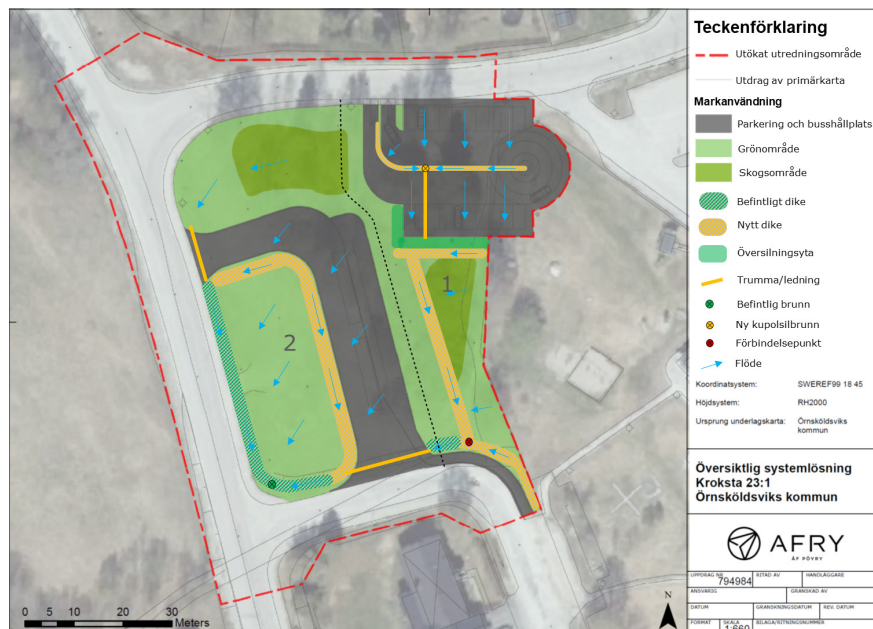
På grund av markens beskaffenhet och genomsläpplighet bedöms delområde 1 vara lämpligt för infiltration medan delområde 2 bedöms mindre lämpligt. För att inte öka utgående flöden från de olika delområdena samt för att minska föroreningsbelastningen föreslår utredningen anläggning av diken och en översilningsyta. Översilningsytan föreslås inom kvartersmarken.

Med den föreslagna dagvattenhanteringen fördröjs flöden så att utgående flöde, vid förbindelsepunkt, inte ökar. Mängden föroreningar kommer att öka i jämförelse med dagens situation men föreslagen dagvattenhantering har en god renande effekt på de flesta ämnen, både halter och mängder reduceras jämfört med planerad situation utan rening.

Enligt kommunens dagvattenstrategi delas områden in i olika föroreningsklasser. Utredningsområdet har bedömts ingå i föroreningsklass 2 och området är av sådan karaktär som medför att dagvattnet behöver genomgå viss rening. Med viss rening menas exempelvis infiltration och rening i svackdiken. Föreslagna dagvattenlösningar har en tillräcklig reningseffekt enligt dagvattenstrategin, detta har även förankrats med kommunens dagvattengrupp som bland annat inkluderar miljö- och hälsoenheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

Förslag på dagvattenhantering i respektive delområde enligt dagvattenutredningen (Källa: Afry AB).

I detaljplanen regleras att del av kvartersmarken till minst 50% ska utformas genomsläpplig [b]. Detta för att säkerställa att marken fortsatt kan hållas grön och tillföra värden till skolgården samt för att möjliggöra nytt dike mellan parkeringsytan och förbindelsepunkten som dagvattenutredningen föreslår. Detaljplanen reglerar inga ytterligare bestämmelser för att hantera dagvatten. Det bedöms finnas tillräckliga ytor för att säkerställa den hantering som utredningen föreslår.

Ledningar

Planområdet bedöms kunna anslutas till elnätet om motorvärmastolpar ska uppföras. Anslutningspunkt anvisas av huvudmannen.

Samtliga ledningar ligger utanför planområdet eller inom mark som regleras för allmän plats [GATA] varför dessa bedöms säkrade utan att markreservat för ledningar behöver regleras. Planförslaget medför inga förändringar på ledningsnätet som berör teknisk försörjning i området.

Avfall

Planförslaget medför inga förändringar för avfallshantering.

Postadress

Samhällsbyggnadsförvaltningen
SE-891 88 Örnsköldsvik
Org.nr 212000-2445
www.ornskoldsvik.se

Besöksadress

Järnvägsgatan 6
Förvaltningens e-postadress
samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se

Telefon

0660-880 00 vx

Bankgiro

188-4774

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling**

3.7 Sociala frågor

Ett fungerande vardagsliv

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en förbättrad trafiksituation vid Skärpeskolan vilket bedöms innebära en positiv inverkan på vardagslivet för barn, föräldrar och personal.

Trygghet och tillgänglighet

Att människor med olika typer av funktionsvariationer och i alla åldrar kan bli fullt delaktiga i samhällslivet, ska alltid beaktas fullt ut vid nybyggnation. Alla ytor ska göras tillgängliga, trygga och användbara för alla grupper av människor så långt det är möjligt och inom rimliga kostnader. Detta gäller både fysisk och psykisk tillgänglighet - allt från den faktiska framkomligheten till val av växter som kan orsaka allergier som gör det svårt för vissa människor att vistas i miljön eller sådant som kan orsaka känslan av otrygghet, till exempel bristande belysning eller skötsel.

Barnperspektivet

Sedan den 1 januari 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag (*Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter*). Lagen syftar till att säkerställa att det i alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. I Regeringens proposition 1997/98:182 *Strategi för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i Sverige* ställs tydliga krav på kommunen att utveckla barns och ungdomars inflytande och delaktighet i samhälls- och trafikplaneringen samt att tydliggöra barnperspektivet i det kommunala arbetet. Den fysiska planeringen i kommunen styrs av plan- och bygglagen som vilar på principen om medborgarinflytande och människors delaktighet i samhällsutvecklingen. Alla ska ha möjlighet till insyn och påverkan oavsett social tillhörighet, etnisk bakgrund, kön eller ålder.

Att säkerställa god trafiksäkerhet och tillgänglighet i närheten av skolan är viktig för att uppnå en trygg miljö för barn och unga. Detaljplanen bedöms därmed innebära positiva konsekvenser för barn och unga även om genomförandet innebär ett ianspråktagande av grönyta. Stora sammanhängande grönytor finns i planområdets absoluta närhet varför inverkan på barns och ungas möjlighet till utevistelse för friluftsliv och rekreation bedöms vara liten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

3.8 Underlag till planarbetet

- *Dagvattenutredning – Del av Kroksta 23:1 Örnsköldsviks kommun, Afry 2021-04-29*

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)

Antagandehandling

4 Genomförande

4.1 Organisatoriska genomförandefrågor

Tidplan

Detaljplanen handläggs med utökat förfarande enligt plan- och bygglagen (2010:900) och förväntas kunna antas under hösten 2021.

Genomförandetid

Genomförandetiden för detaljplanen är fem år från den dagen detaljplanen får laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en lagstadgad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får enligt 4 kap. 39§ plan- och bygglagen inte ändras eller upphävas före genomförandetidens utgång om någon fastighetsägare som berörs motsätter sig det. Efter genomförandetidens slut fortsätter planen att gälla tills kommunen tar fram ny plan eller ändrar gällande plan. Efter genomförandetidens slut har fastighetsägaren ingen rätt till ersättning för förlorade rättigheter som fanns i den ursprungliga planen.

Gällande detaljplan (*Detaljplan för Hingstvägen m.m., 1974*) har ingen genomförandetid kvar.

Gällande detaljplaner upphävs

Berörda delar av gällande detaljplaner upphävs när denna detaljplan får laga kraft.

Avtal

Planavtal har tecknats mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och sökanden. Kostnader förknippade med framtagandet av detaljplanen bekostas av sökanden.

Inga andra avtal är aktuella.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats inom planområdet och är därmed ansvarig för utbyggnad, drift och underhåll av [GATA].

Fastighetsägaren ansvarar för alla åtgärder inom kvartersmarken.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

Kommunen är väghållare för omgivande gator och ansvarar därmed för utbyggnad, drift och underhåll av gatorna.

Eventuell flytt eller förändring av befintliga tekniska anläggningar som behöver utföras och vem som bekostar detta får avgöras mellan berörda parter.

Tillstånd

Ny eller ändrad utfart till allmän väg som kommunen är väghållare för kräver tillstånd från kommunen. Ansökan görs via kommunens hemsida. Exploatören/fastighetsägaren ansvarar för att ansöka om tillstånd i det fall att genomförandet av detaljplanen medför ny eller ändrad utfart till kommunal väg.

4.2 Fastighetsrättsliga genomförandefrågor

Fastighetsbildning

Detaljplanen möjliggör fastighetsreglering genom att del av Kroksta 23:1 överförs till fastigheten Kroksta 10:364.

Aktuell fastighetsägare ansöker, och bekostar själv, om nödvändiga fastighetsbildningsåtgärder om så blir aktuellt hos Lantmäterimyndigheten i Örnsköldsvik.

Gemensamhetsanläggning, servitut och andra rättigheter

Detaljplanens genomförande berörs inte av och medför inget behov av någon gemensamhetsanläggning, servitut eller andra rättigheter.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)
Antagandehandling

Fastighetsrättsliga konsekvenser

I tabellen nedan redovisas de fastighetsrättsliga konsekvenser som medföljer detaljplanen.

Fastighet	Konsekvenser
Kroksta 23:1	<i>Fastighetsbildning</i> <i>Detaljplanen medger att del av fastigheten överförs till Kroksta 10:364.</i>
Kroksta 10:364	<i>Fastighetsbildning</i> <i>Detaljplanen medger att fastigheten utökas med del av fastigheten Kroksta 23:1.</i>

Samhällsbyggnadsförvaltningen

*Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)**Antagandehandling*

5 Konsekvenser av planens genomförande

5.1 Miljökonsekvenser

En undersökning om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966) har gjorts av samhällsbyggnadsförvaltningen, bygg- och miljöavdelningen. Detaljplanen innebär inte betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11-12 § miljöbalken har inte upprättats.

Länsstyrelsen har den 10 oktober 2020 tagit del av undersökningen och delar kommunens bedömning att planen inte innebär någon betydande miljöpåverkan.

Påverkan på miljökvalitetsnormer

Andelen hårdgjorda ytor bedöms öka till följd av detaljplanens genomförande varför mängden dagvatten därmed bedöms öka. En dagvattenutredning har tagits fram av Afry med syfte att föreslå lämpliga lösningar för hantering av dagvatten inom planområdet i enlighet med kommunens dagvattenpolicy och -strategi. Med den enligt utredningen föreslagna dagvattenhanteringen fördröjs flöden så att utgående flöde, vid förbindelsepunkt, inte ökar. Mängden föroreningar kommer att öka i jämförelse med dagens situation men föreslagen dagvattenhantering har en god renande effekt på de flesta ämnen, både halter och mängder reduceras jämfört med planerad situation utan rening.

Utveckling enligt syftet med detaljplanen bedöms sammantaget inte riskera att påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk status kan uppnås/upprätthållas.

Inga andra MKN bedöms heller påverkas negativt av planens genomförande. Se även rubrik 2.6 *Miljö och hälsa*.

5.2 Ekonomiska konsekvenser

Planavtal har tecknats mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och fastighetsägaren. Kostnaden för framtagandet av detaljplanen bekostas av fastighetsägaren.

Genomförandet bedöms medföra kommunala kostnader i form av utbyggnad av busshållplats inom allmän plats [GATA].

Anläggandet av parkering inom kvarteretsmarken bekostas av fastighetsägaren.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan, utökat förfarande, PBL (2010:900)

Antagandehandling

Kvartersmarken som regleras i detaljplanen ägs och förvaltas av Örnsköldsviks kommun varför kostnader och ansvar som tillskrivs fastighetsägaren, till exempel anläggande av parkering inom planområdet belastar kommunen.

5.3 Sociala konsekvenser

Konsekvenser för barn och unga

Alla beslut i kommunen ska beredas med en prövning av konsekvenser för barn och unga i syfte att säkerställa barns och ungas bästa. Detaljplanen bedöms bidra positivt genom att skapa förutsättningar för en trygg och säker skolmiljö.

6 Medverkande

Detaljplanen har upprättats av Tyréns AB på uppdrag av Örnsköldsviks kommun.

Örnsköldsviks kommun

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mattias Eriksson

Planarkitekt

Örnsköldsviks kommun

Johanna Smedberg

Planarkitekt

Tyréns